

© 2018 The Danish Immigration Service

The Danish Immigration Service
Ryesgade 53
2100 Copenhagen
Denmark

Phone: +45 35 36 66 00
newtodenmark.dk

September 2018

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen
Udgivelsen kan frit hentes på nyidanmark.dk
Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Indhold

1. Baggrund for nuværende konflikt	2
2. Sikkerhed.....	2
2.1. Aktører i konflikten i dag	2
2.2. Kort om Yemens sammensatte befolkning	3
2.3. Fredsproces mellem aktørerne	4
3. Kontrol af territorier og civile tab	5
4. Humanitære aspekter af krisen	7
5. Flygtningesituationen.....	8
5.1. Flygtninge i Yemen	8
5.2. Flygtninge fra Yemen.....	8
6. Referencer	9
Bilag 1 – udvalgte større stammer	11
Bilag 2 – provinser og større byer i Yemen	11

1. Baggrund for nuværende konflikt

Forinden det moderne Yemens fødsel var der et Zaydi-kongerige i Nordyemen, og en britisk koloni i Sydyemen. I løbet af 1960'erne forvandlede politiske uroligheder Nordyemen til "Den Arabiske Republik" (1962-1990), hvor Sydyemen blev til "Den Demokratiske Folkerepublik Yemen" (1967-1990). I 1972 udbrød der kortvarige kampe mellem Nord- og Sydyemen, som endte med at begge parter indgik en aftale med henblik på forening (Kairo-aftalen). Efter yderligere kortvarige kampe førte det til en fælles forfatning i 1989. Den 22. maj 1990 blev landet forenet med navnet Republikken Yemen.¹

Der var relativ politisk stabilitet², indtil de politiske uroligheder i Mellemøsten (det Arabiske Forår) i 2011 også spredte sig til Yemen. Hovedstaden og flere større byer så store folkelige demonstrationer, der forlangte den daværende præsident Ali Abdallah Saleh's afgang samt forbedring i levestandarden for befolkningen.³ I kølvandet på urolighederne blev en fredsproces sat i gang, og i 2012 indvilligede Saleh i at gå af som præsident. Han overlod magten til sin daværende vicepræsident Abd Rabbuh Mansour Hadi, som senere samme år blev valgt til præsident for en overgangsregering. Fredsprocessen brød sammen i 2014, og der udbrød åben borgerkrig i Yemen, da Houthi-bevægelsen i samarbejde med Saleh-støtter indtog hovedstaden San'aa.⁴

2. Sikkerhed

2.1. Aktører i konflikten i dag

Der er en kompleks sammensætning af aktører i konflikten i dag, og den bærer generelt præg af uklare fronter og mange parter. Her følger et oprids af aktører:

Houthi-bevægelsens tilblivelse og sammensætning er omstridt, da de pludseligt dukkede frem i medierne i 2004 i forbindelse med den yemenitiske regerings kamp mod dem. Bevægelsen er opkaldt efter stifteren Hussein al-Houthi (1956-2004) og består af folkelige grupperinger, der kæmper imod amerikansk indflydelse. Den er ifølge visse historikere kulminationen på den fundamentalistiske islamiske bevægelse "al-ihyâiyya al-zaydiyya".⁵

Det er omdiskuteret, i hvilket omfang Iran er involveret i konflikten på Houthi'ernes side. Nogle kilder skriver, at Iran har støttet Houthi'erne med militær træning gennem Hezbollah siden 2011, mens andre kilder understreger, at Irans indflydelse på lokale beslutninger blandt Houthi'erne er overdrevet.⁶

Houthi'erne samarbejdede med Saleh-støtter i 2014 i forbindelse med indtagelsen af San'aa, men i december 2017, da Saleh erklærede velvilje til at samarbejde med Hadis overgangsregering, blev han få

¹ Imad, 2013

² Med undtagelser i 1994 og i 2004. I 1994 gik det kommunistiske parti i krig mod den daværende regering, og det endte med at partiet led tab. I 2004 gik Houthi'erne i krig mod selv samme regering, som endte med drabet på stifteren af bevægelsen (Imad, 2013).

³ Al-Jazeera

⁴ US DoS, 2018; Arraf, 2017

⁵ Imad, 2013

⁶ Arraf, 2017; CRS, 2018

dage efter dræbt af Houthi-bevægelsen. Handlingen satte en stopper for samarbejdet mellem Saleh-støtter og Houthi-bevægelsen.⁷

Hadi's regering er støttet af Saudi-koalitionen, der har været indblandet i konflikten siden marts 2015.⁸ Koalitionen består af Saudi Arabien, Forenede Arabiske Emirater (UAE), Bahrain, Egypten, Jordan, Kuwait, Marokko og Sudan med Saudi Arabien og UAE i spidsen.⁹ Siden Houthi'erne og Saleh væltede regeringen i 2014, har regeringsstyrkerne været splittede mellem Hadi og Saleh.¹⁰ Hadis regering er internationalt anerkendt,¹¹ og USA, Frankrig og UK supplerer Saudi-koalitionen med ressourcer, herunder blandt andet våben og militærudstyr.¹² Som led i den internationale kamp mod terror udfører USA angreb i Yemen.¹³

General Aidarous Al-Zubaidi evnede i 2017 at samle diverse bevægelser i Sydyemen med oprettelsen af *Southern Transitional Council* (STC) (her i blandt al-Hirak-al-Janoubi (den sydlige separatistbevægelse)).¹⁴ Efter kampe om magten blandt andet i Aden samarbejder STC i dag med Hadi og koalitionen mod Houthi'erne.¹⁵

Al Qaeda in the Arab Peninsula (AQAP)¹⁶ og Islamisk Stat (IS) er til stede i Yemen. De konkurrerer lokalt, men drager hver især fordel af konflikten. Begge organisationer udfører blandt andet angreb mod Houthi-bevægelsen, regeringen og civile.¹⁷

2.2. Kort om Yemens sammensatte befolkning

Yemens befolkning består af hundredevis af stammer af varierende størrelse. Yemens styre har altid bestået af et samarbejde mellem stammer og regeringen. Der er tre overordnede sammenslutninger af stammer: Hashid, Bakeel og Madhaj (se kort, bilag 1). Hovedområderne for stammerne overlapper forholdsvist præcist med de områder, som Houthi'erne på nuværende tidspunkt har magten over (se kort, bilag 2). Stammerne kæmper generelt mod Houthi'erne, fordi de anser dem for at trænge ind på deres territorier. Stammekulturen i Yemen er relativt stærk sammenlignet med resten af den arabiske verden. Denne kultur har sine egne love, hvor eksempelvis konfliktløsning er baseret på kompromis og gensidige fordele. 80 % af Yemens befolkning benytter sig af stammekulturens love ved konflikthåndtering; dette system er dog nu blevet sværere og sværere at opretholde. Konfessionelt består 35 % af Yemens befolkning af zaydister (gren af Shia-Islam), mens 65 % er sunni-muslimer.¹⁸

⁷ US DoS, 2018; CRS, 2018

⁸ CRS, 2018

⁹ Arraf, 2017; HRW, 2018

¹⁰ CoP, 2015; US DoS, 2018; Arraf, 2017

¹¹ CRS, 2018

¹² Arraf, 2017

¹³ CRS, 2018; Arraf, 2017

¹⁴ Dahlgren, 2018

¹⁵ CRS, 2018

¹⁶ For en detaljeret analyse af AQAP's indflydelse i Yemen se Al-Dawsari, 2018

¹⁷ DFH, 2018

¹⁸ Al-Dawsari, 2018

2.3. Fredsproces mellem aktørerne

Fredsprocessen i Yemen startede i 2011 med en aftale sat i værk af *Gulf Cooperation Council* (GCC). I denne aftale indvilligede daværende præsident Saleh blandt andet i at afgive magten til Hadi. I 2012 stillede Hadi op som eneste kandidat og blev valgt til præsident – blandt andet Houthi'erne og stammer i sydlige Yemen bojkottede dette valg. GCC blev nemlig opfattet af mange som en aftale om magtfordeling mellem Yemens eliter, der ikke tog hensyn til lokale dynamikker, marginaliserede grupper og den tiltagende forværrede økonomiske situation i landet.¹⁹

Som en del af GCC-aftalen blev en *National Dialogue Conference* (NDC) afholdt i løbet af 2013-2014 med det formål at diskutere en ny forfatning samt løsninger til politiske og sociale stridspunkter. NDC forløbet blev afsluttet i januar 2014, og i september 2014 brød borgerkrigen ud som følge af Houthi'ernes utilfredshed.²⁰ Det var især forslaget om en føderation bestående af seks regioner, der blev taget ilde op af blandt andet Houthi'erne.²¹

Adskillige forsøg på en fredsftale er siden blevet gjort. Lørdag den 8. september 2018 blev forhandlingerne igen opgivet i FN-regi ved et møde i Genève, idet Houthi-bevægelsens repræsentanter ikke mødte op – Saudi-koalitionen har udtalt, at Houthi'erne er usamarbejdsvillige, og Houthi-bevægelsen har udtalt, at de blev forhindret i at rejse ud af landet af Saudi-koalitionen for at deltage i mødet.²²

¹⁹ Arraf, 2017

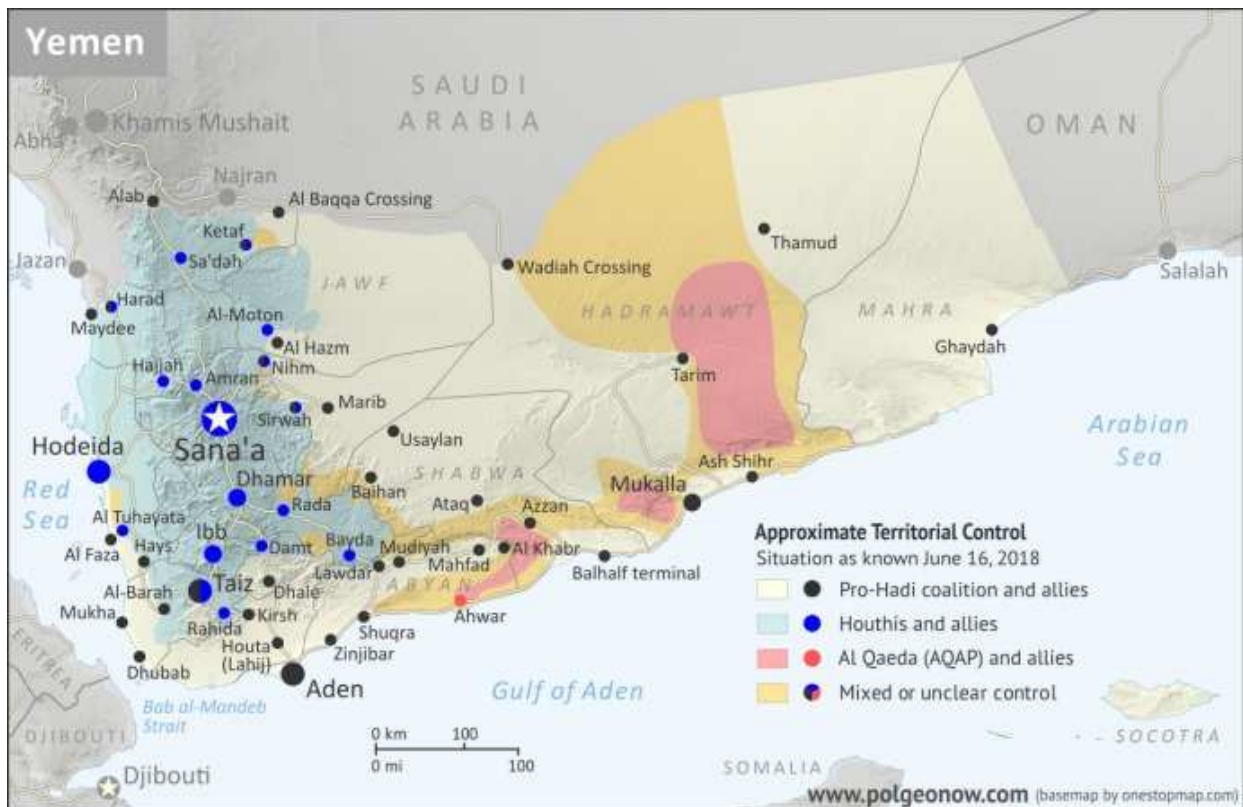
²⁰ CIA, 2018

²¹ Arraf, 2017; Lewis, 2015

²² Reuters, september 2018

3. Kontrol af territorier og civile tab

Houthi'erne kontrollerer hovedsagligt nordlige dele af Yemen og områder helt ned til Taiz.²³ Hadi og Saudi-koalitionen kontrollerer den sydlige del af landet omkring Aden og Taiz.²⁴ Den nordlige havneby Hodeida kontrolleres af Houthi'erne,²⁵ men i juni 2018 søsatte Saudi-koalitionen en militæroperation (Operation Golden Victory) med det formål at få kontrol over Hodeida. Byen er geostrategisk vigtig, da den giver adgang til Det Røde Hav samt importen af handelsvarer og humanitær bistand.²⁶ Hadi og hans støtter hævdede i april 2018 at have taget kontrol over hele kysten ved Hadramawt-provinsen. Dette er dog ikke bekræftet. Øen Socotra blev overtaget af UAE's militær i april 2018. Det er omdiskuteret, hvem der kontrollerer forsyningsruten mellem Taiz og Hodeida, da både Houthi'erne og Saudi-koalitionen har hævdet at have kontrollen.²⁷

Political Geography Now, juni 2018, <https://members.polgeonow.com/2018/06/yemen-control-map-report-june-2018.html?zx=7eed65d5bf9bfb4>

²³ Political Geography Now, juni 2018

²⁴ CRS, 2018

²⁵ CRS, 2018

²⁶ Ibid.

²⁷ Al-Jazeera, undated

Som det fremgår af tabellen nedenfor, er der flest dødsfald i byerne Hodeida og Taiz. Der er dokumenteret 85 ulovlige angreb begået af Saudi-koalitionen, som har dræbt ca. 1 000 civile og har ramt boligområder, markeder, hospitaler, skoler og moskeer.²⁸ I marts 2017 angreb en helikopter en båd ud fra Yemens kyst med Somaliske flygtninge. Det er omdiskuteret, hvem der stod bag angrebet, men Houthi'erne beskylder Saudi-koalitionen for dette.²⁹ *Human Rights Office of The High Commissioner* (OHCHR) rapporterede i september i år, at Saudi-koalitionen har været årsag til langt de fleste civile tab i borgerkrigen.³⁰ Houthi-styrker har gentagne gange angrebet vilkårligt i flere byer i Yemen.³¹ Yderligere bliver civile, inklusiv børn, vilkårligt tilbageholdt og mishandlet samt fastholdt i dårlige kår af de forskellige parter i konflikten. Antallet af tilfældigt forsvundne er stigende.³²

Andet kvartal 2018 Provins	Antal Hændelser	Antal hændelser med dødfald	Antal dødsfald
Abyan	16	8	17
Al Bayda'	120	72	567
Al Dali'	28	18	79
Al Hudaydah	390	165	1751
Al Jawf	130	79	583
Al Mahrah	5	0	0
Amanat Al Asimah	42	12	61
Amran	13	3	17
Dhamar	1	0	0
Hadramawt	27	6	13
Hajjah	173	45	287
Ibb	12	6	23
Lahij	68	39	288
Ma'rib	67	42	309
Sa'dah	582	94	568
San'a'	83	41	285
Shabwah	16	7	22
Ta'izz	316	183	1197
'Adan	45	11	15

ACCORD, 5 september 2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1442602/1930_1536219328_2018q2yemen-en.pdf

²⁸ HRW, 2018

²⁹ Independent, 17. marts 2017

³⁰ HRW, 2018

³¹ Ibid.

³² Ibid.

4. Humanitære aspekter af krisen

Den humanitære krise, der for øjeblikket eskalerer i Yemen, er den værste i verden i dag – jf. FN og adskillige humanitære organisationer.³³ Omkring 22.2 millioner mennesker ud af en befolkning på 29.3 millioner har behov for humanitær assistance.³⁴

Den Humanitære Krise i Tal	Juli 2018
Yemens befolkning	29.3 millioner
Mennesker med behov for humanitær assistance	22.2 millioner
Internt fordrevne (IDPs) i Yemen	2 millioner
Mennesker med usikker adgang til mad	17.8 millioner
Mennesker med manglende adgang til sundhedsydelse	16.4 millioner
Mennesker med manglende adgang til vand og sanitet	16 millioner
Antal mennesker, hvortil nødhjælpen nåede frem i 2017	9.9 millioner

Kilde: USAID, July 2018, from UN December 2017, https://www.ecoi.net/en/file/local/1438511/1226_1531894400_yemen-ce-fs-07-13-2018.pdf

Konflikten i landet gør det svært for humanitær bistand at nå frem.³⁵ Både Saudi-koalitionen og Houthi-bevægelsen har gennem konflikten løbende besværliggjort adgang til nødhjælp ved at forhindre humanitære organisationer i at komme frem og blokere eller konfiskere forsyninger.³⁶ Devalueringen af den yemenitiske mønt Rial gør desuden, at priserne på dagligvarer og brændstof er steget voldsomt. *United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs* (OCHA) spåede i starten af september, at konsekvensen af dette kan være, at yderligere 3.5 millioner mennesker ikke er sikret adgang til mad.³⁷

Kun omkring en tredjedel af befolkningen i Yemen har adgang til et fungerende sundhedssystem. Mange hospitaler er blevet ødelagt som følge af krisen, og sundhedspersonalet får ofte ikke udbetalt løn. Der er generelt mange, som har mistet deres arbejde eller, hvis ansat i det offentlige, ikke har fået udbetalt løn i en lang periode.³⁸ Der er et stort antal internt fordrevne (IDPs) i landet, hvilket fører til overbefolkning nogle steder, og mange bor i telte, idet de ikke længere har råd til en bolig grundet konflikten.³⁹

Siden 2016 har Yemen været ramt af flere koleraudbrud.⁴⁰ Over en million mennesker er mistænkt for at have sygdommen, heraf udgør børn under fem år 30 %. Mere end 2 400 tilfælde af kolera har haft dødsfald til følge.⁴¹ Den seneste opdatering fra FN viser, at alene i år er 133.000 tilfælde af kolera blevet bekræftet.⁴²

³³ UN News, undated; IRIN News, juni 2018; DFH, december 2017; HRW, 2018

³⁴ US AID, juli 2018

³⁵ DFH, februar 2018; US AID, juli 2018

³⁶ HRW, 2018; USAID, juli 2018

³⁷ OCHA, 6. september 2018

³⁸ DFH, februar 2018

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ WHO, marts 2018; OCHA, 6. september 2018

Koleraudbrud	
Total antal tilfælde af mistanke om kolera	1.155.251
- heraf dødstilfælde	2.401
Bekræftede antal tilfælde af kolera alene i år 2018	133.000
Bekræftede antal tilfælde af kolera alene i august i år 2018	1.382

OCHA, Yemen Humanitarian Update, 6. september 2018, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Issue%2026_3.0.pdf

Ifølge WHO overlever 99.7 % af de personer, der har adgang til sundhedsydelse.⁴³ Lige nu arbejdes der på at forhindre endnu et større koleraudbrud, og med et fokus på at ensarte tilgangen til mistænkte koleratilfælde er reaktionstiden faldet fra en uge til 24 timer.⁴⁴ Konflikten giver dog gunstige vilkår for koleraen, idet sundheds-, vand- og sanitetsfaciliteter ødelægges^{45 46}.

5. Flygtningesituationen

5.1. Flygtninge i Yemen

Borgerkrigen har ført til mange IDPs, og WHO anslår, at der findes omkring 2.9 millioner.⁴⁷ En stor del af IDPs vender tilbage til de steder, de er flygtet fra, fordi forholdene viser sig at være lige så dårlige.

Yemen har længe været transitland og mål for flygtninge fra Afrikas Horn. Omkring 91 % af de 280.000 flygtninge og asylansøgere, der befinder sig i landet, er fra Somalia. Konflikten har dog ført til, at mange somaliere vender hjem igen.⁴⁸ På trods af konfliktens omfang er flygtninge fortsat med at rejse til Yemen på baggrund af fejlinformation om forholdene i landet. Flygtninge i Yemen er i risiko for at blive kidnappet af væbnede grupper samt for at blive fanget i kampene.⁴⁹

5.2. Flygtninge fra Yemen

Djibouti har modtaget mange flygtninge fra Yemen, og konfliktens omfang taget i betragtning er der ikke mange yemenitiske flygtninge, der har søgt asyl i Europa. I 2017 var det samlede antal i EU 1 786. UNHCR skriver, at over 170.000 mennesker er flygtet fra Yemen.⁵⁰

⁴² OCHA, 6. september 2018

⁴³ UN News, december 2017

⁴⁴ OCHA, 6. september 2018

⁴⁵ WHO, marts 2018

⁴⁶ Kolera er en bakterie, der smitter gennem inficeret vand eller mad (WHO, undated)

⁴⁷ WHO, 2017

⁴⁸ UNHCR, februar 2017

⁴⁹ DFH, februar 2018

⁵⁰ DFH, februar 2018

6. Referencer

ACCORD, "YEMEN, SECOND QUARTER 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)", 5 September 2018,

https://www.ecoi.net/en/file/local/1442602/1930_1536219328_2018q2yemen-en.pdf

Al-Dawsari, Nadwa, "Foe not Friend – Yemeni Tribes and Al-Qaeda in the Arabian Peninsula", February 2018, *Project on Middle East Democracy*, https://pomed.org/wp-content/uploads/2018/02/Dawsari_FINAL_180201.pdf

Al-Jazeera, undated, <http://aljazeera.net/topics/%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%B2%D9%85%D8%A9-%D9%81%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D9%8A%D9%85%D9%86>

Arraf, Saari, "The War Report 2017: the Armed Conflict in Yemen – a complicated Mosaic", *Geneva Academy 2017*, <https://www.geneva-academy.ch/joomlatools-files/docman-files/The%20Armed%20Conflict%20in%20Yemen.pdf>

Central Intelligence Agency (CIA), "The World Factbook: Yemen", September 2018, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ym.html>

Conflict Observer Project (CoP), "Yemen: Actors of the Conflict and the Interests Involved", May 4 2015, <http://cscubb.ro/cop/yemen-actors-of-the-conflict-and-the-interests-involved/#.W6ERFk1Ds5t>

Dahlgren, Susanne, "The Southern Transitional Council and the War in Yemen", April 26, 2018 by *Middle East Research and Information Project*, <https://reliefweb.int/report/yemen/southern-transitional-council-and-war-yemen>

Dansk Flygtninge Hjælp (DFH), "Den humanitære krise i Yemen bliver værre dag for dag", december 2017, <https://flygtning.dk/nyheder-og-fakta/den-humanitaere-krise-i-yemen-bliver-vaerre-dag-for-dag>

Dansk Flygtninge Hjælp (DFH), "LANDEPROFIL, YEMEN: SIKKERHEDSSITUATION OG HUMANITÆRE FORHOLD", februar 2018, <https://flygtning.dk/media/4323627/landeprofil-yemen-februar2018.pdf>

Human Rights Watch (HRW), "World Report 2018, Yemen: events of 2017", 2018, <https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/yemen>

Imad, Abdul Ghani (ed.), "Islamist Movements in the Arab World", Vol. II, 2013 – Arab Unity Studies

Independent, "More than 40 refugees killed in helicopter attack on boat in Yemen while trying to flee civil war", 17. marts 2017, <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/yemen-refugees-killed-helicopter-attack-on-ship-somali-injured-government-houthi-rebel-unhcr-women-a7634751.html>

IRIN News, "Opinion: It's time for the European Union to push Yemen towards peace", 9. juni 2018, <https://www.irinnews.org/opinion/2018/06/09/it-s-time-european-union-push-yemen-towards-peace>

Lewis, Martin W., "Yemen's Beleaguered Al Mahrah Seeks Autonomy", 8. juli 2015, *geocurrents*, <http://www.geocurrents.info/geopolitics/autonomous-zones/yemens-beleaguered-al-mahrah-seeks-autonomy#ixzz5RSFNvdEK>

OCHA, "Yemen Humanitarian Update Covering 27 August – 6 September 2018", 6 sept. 2018, Issue 26, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Issue%2026_3.0.pdf

Political Geography Now, "Yemen Control Map & Report", juni 2018, <https://members.polgeonow.com/2018/06/yemen-control-map-report-june-2018.html?zx=7eed65d5bf9bfbb4>

Reuters, "Yemen peace talks collapse in Geneva after Houthi no-show", 8. September 2018, <https://www.reuters.com/article/us-yemen-security-un/yemen-peace-talks-collapse-in-geneva-after-houthi-no-show-idUSKCN1LO08Z>

Sharp, Jeremy M., "Yemen: Civil War and Regional Intervention", 24. august 2018, Congressional Research Centre, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/R43960.pdf>

UNHCR, "Multi-Cluster need Assessment of IDPS, Returnees and Hos Communities in Yemen", februar 2017, https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/assessments/tfpm_multi-cluster_location_assessment_report.pdf

United States Department of State (US DoS), "Country Reports on Human Rights Practices for 2017: Yemen", Bureau of Democracy, Human Rights and Labor, <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?year=2017&dldid=277273>

UN News, "Yemen", undated, <https://news.un.org/en/focus/yemen>

UN News Service, "Suspected cholera cases in Yemen surpass one million, reports UN health agency", December 2017, <https://reliefweb.int/report/yemen/suspected-cholera-cases-yemen-surpass-one-million-reports-un-health-agency>

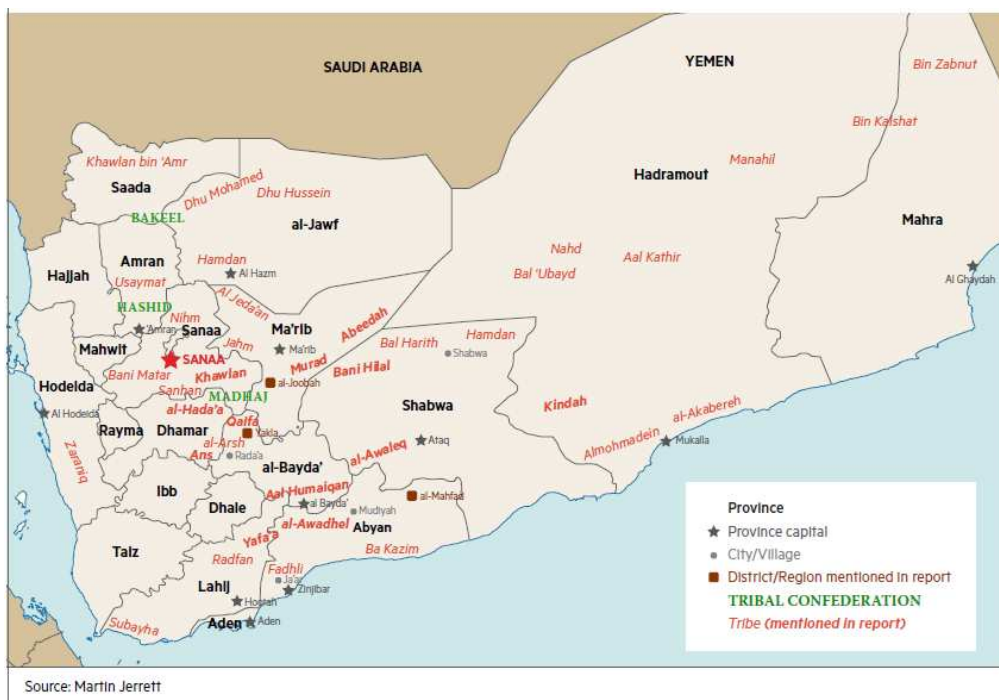
US AID, "Yemen – Complex Emergency", FACT SHEET #9, FISCAL YEAR (FY) 2018, JULY 13, 2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1438511/1226_1531894400_yemen-ce-fs-07-13-2018.pdf

World Health Organisation (WHO), "Yemen Humanitarian Response Plan", 2017, <http://www.who.int/emergencies/response-plans/2017/yemen/en/>

World Health Organisation (WHO), "Outbreak Update – cholera in Yemen", 22 marts 2018, <http://www.emro.who.int/pandemic-epidemic-diseases/cholera/outbreak-update-cholera-in-yemen-22-march-2018.html>

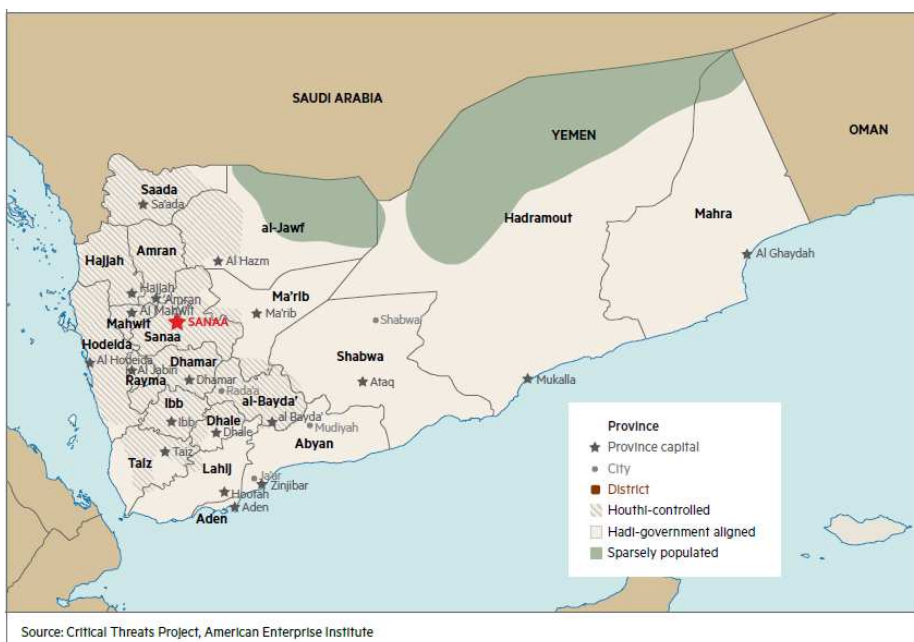
World Health Organisation (WHO), "Prevention and Control of cholera outbreaks: WHO policy and recommendations", undated, <http://www.who.int/cholera/technical/prevention/control/en/>

Bilag 1 – udvalgte større stammer

Kilde: Al-Dawsari, Nadwa, "Foe not Friend – Yemeni Tribes and Al-Qaeda in the Arabian Peninsula", February 2018, Project on Middle East Democracy, https://pomed.org/wp-content/uploads/2018/02/Dawsari_FINAL_180201.pdf

Bilag 2 – provinser og større byer i Yemen

Kilde: Al-Dawsari, Nadwa, "Foe not Friend – Yemeni Tribes and Al-Qaeda in the Arabian Peninsula", februar 2018, Project on Middle East Democracy, https://pomed.org/wp-content/uploads/2018/02/Dawsari_FINAL_180201.pdf